

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Pavla Vrchy, rozhodl o návrhu **Finančního úřadu v Ústí nad Labem**, se sídlem v Ústí nad Labem, Dlouhá 3359, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Krajským soudem v Hradci Králové**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 10 C 93/2007, o zaplacení částky 800 000 Kč s příslušenstvím: žalobce **Statutární město Ústí nad Labem**, se sídlem v Ústí nad Labem, Velká Hradební 8, IČ 00081531, a žalovaného **O. D.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Stránským, advokátem se sídlem v Turnově, Husova 602,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 10 C 93/2007, **je** soud.
- II. Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 10. 2009, čj. 24 Co 331/2009 - 240, **se zrušuje**.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 10. 3. 2010 se Finanční úřad v Ústí nad Labem (dále též „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Krajským soudem v Hradci Králové ve věci žaloby vedené u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 10 C 93/2007 týkající se zaplacení částky 800 000 Kč s příslušenstvím.

Z předložených spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Statutární město Ústí nad Labem uzavřelo s žalovaným dne 30. 11. 1999 „*smlouvu o poskytnutí investiční dotace*“, na jejímž základě byla žalovanému poskytnuta částka 800 000 Kč za účelem realizace stavby „*Komunikace, chodníky a infrastruktura pro 24 rodinných domů v Krásném Březně*“. V důsledku neplnění smlouvy žalovaným, žalobce dne 13. 9. 2004 od smlouvy (v souladu s článkem VII.) odstoupil a vyzval žalovaného k vrácení částky 800 000 Kč.

Vzhledem k tomu, že žalovaný ani přes výzvu žalobce částku 800 000 Kč neuhradil, podal žalobce dne 26. 11. 2004 návrh na vydání platebního rozkazu u Krajského soudu

v Hradci Králové. Krajský soud platebním rozkazem ze dne 25. 7. 2006, čj. 1 Ro 605/2004 - 42, uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 800 000 Kč s příslušenstvím a náhrady nákladů řízení. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalovaný dne 22. 8. 2006 odpor, v němž namítal, že svoje povinnosti podle smlouvy o poskytnutí investiční dotace plnil, nicméně že kolaudace stavby nemohla být provedena, protože předmětný areál byl prodán v rámci konkursu. Následně byla věc předložena Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o věcné příslušnosti, neboť krajský soud se domníval, že žalobce není podnikatelem a o věci by tak měl rozhodovat místně příslušný okresní soud. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 20. 4. 2007, čj. Ncp 907/2007 - 53, věc přikázal k projednání Okresnímu soudu v Semilech jako soudu věcně a místně příslušnému. Ten rozsudkem ze dne 20. 3. 2009, čj. 10 C 93/2007 - 213, podané žalobě vyhověl a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 800 000 Kč s příslušenstvím a náhradu nákladů řízení.

K odvolání žalovaného Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 5. 10. 2009, čj. 24 Co 331/2009-240, zrušil rozsudek okresního soudu a řízení o žalobě zastavil (bod I. výroku); současně rozhodl, že se věc postupuje k dalšímu řízení Finančnímu úřadu v Semilech (bod II. výroku) a uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení (bod III. výroku). Krajský soud konstatoval, že mezi účastníky došlo v souladu s § 5 odst. 2 a odst. 3 písm. a) zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), k uzavření smlouvy o poskytnutí dotace ze státních prostředků. Dojde-li v souvislosti s poskytnutím dotace k porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 30 zákona, rozhodne územní finanční orgán o odvodu neoprávněně použitých dotací. Z tohoto důvodu je podle krajského soudu rozhodování o vrácení poskytnuté dotace ze státních prostředků výlučně v pravomoci příslušného finančního úřadu, nikoliv v pravomoci soudu.

Finanční úřad v Semilech zjistil, že příjemcem dotace nebyl žalovaný, nýbrž žalobce - statutární město Ústí nad Labem, proto věc postoupil Finančnímu úřadu v Ústí nad Labem jako finančnímu úřadu místně příslušnému.

Finanční úřad v Ústí nad Labem poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí záporného kompetenčního sporu. Navrhovatel vychází z toho, že předmětem žaloby bylo plnění povinností vyplývajících ze smlouvy uzavřené mezi statutárním městem Ústí nad Labem a O. D.; tato smlouva však nebyla smlouvou o poskytnutí dotace ve smyslu zákona č. 576/1990 Sb., přestože byla nazvána jako „*smlouva o poskytnutí investiční dotace*“. Účastníkem předmětné smlouvy nebyl stát a případné porušení této smlouvy nemůže být porušením rozpočtové kázně. Žalovaný nezískal peněžní prostředky ze státního rozpočtu, proto mu nelze uložit jejich odvod zpět do tohoto rozpočtu. Předmětem žaloby bylo plnění z občanskoprávní smlouvy, proto musí být spor z této smlouvy vyplývající projednán soudem v občanském soudním řízení.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení částky 800 000 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Zvláštní senát se nejprve musel zabývat skutečnou povahou „*smlouvy o poskytnutí investiční dotace*“ uzavřené mezi žalobcem a žalovaným, neboť pro určení orgánu pravomocného rozhodovat spory z této smlouvy vyplývající není relevantní, jak byla předmětná smlouva formálně označena, nýbrž její skutečný obsah. Zvláštní senát tedy zkoumal, zda se jednalo o smlouvu o poskytnutí dotace ve smyslu zákona č. 576/1990 Sb.

Podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 576/1990 Sb. se ze státního rozpočtu republiky hradí mj. dotace obcím a okresním úřadům. Ze státního rozpočtu se však mohou poskytovat dotace rovněž fyzickým osobám vyvíjejícím podnikatelskou činnost [§ 5 odst. 3 písm. a) zákona]. Kontrolu používání dotací ze státního rozpočtu provádějí územní finanční orgány za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem (§ 20 zákona). Rozhodné v posuzovaném případě je, komu byla dotace ze státního rozpočtu poskytnuta, zda příjemcem dotace byla obec, nebo žalovaný jako fyzická osoba vyvíjející podnikatelskou činnost.

Z předloženého spisového materiálu okresního soudu lze dovodit, že Ministerstvo pro místní rozvoj dne 13. 10. 1999, ev. č. 317420 0852, rozhodlo o účelovém určení prostředků státního rozpočtu na investiční akci „*TI 24 Ústí nad Labem – Krásné Březno*“ (č. l. 67), kde jako investor bylo označeno město Ústí nad Labem. Celkové náklady investiční akce byly vyčísleny na 1 600 000 Kč, přičemž vlastní zdroje investora činily 800 000 Kč a systémová dotace ze státního rozpočtu 800 000 Kč. Nedílnou součástí citovaného rozhodnutí byly podmínky čerpání prostředků státního rozpočtu obsažené na č. l. 65, z nichž vyplývá, že příjemce dotace - investor – mj. zabezpečí hospodárné nakládání s prostředky určenými na realizaci stavby a při jejím zadávání bude dodržovat zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Nesplnění podmínek a závazků vyplývajících pro investora z uvedeného rozhodnutí je porušením rozpočtové kázně ve smyslu § 30 zákona č. 576/1990 Sb. Dále je ve spise na č. l. 100 založeno oznámení rozhodnutí o výběru nejvýhodnější nabídky ze dne 2. 11. 1998, podle něhož byla jako nejvýhodnější nabídka v souladu se stanovenými kritérii vybrána nabídka uchazeče STAVOMAT Ústí nad Labem (firma žalovaného jako podnikající fyzické osoby).

V předloženém sporu o pravomoc bylo na zvláštním senátu, aby posoudil, zda předmětná smlouva uzavřená 30. 11. 1999 mezi žalobcem a žalovaným byla smlouvou o poskytnutí dotace podle zákona č. 576/1990 Sb., nebo smlouvou uzavřenou za účelem využití peněžních prostředků získaných formou dotace v souladu s cílem investiční akce, na niž byla dotace poskytnuta. Ze spisového materiálu je zřejmé, že předmětem uvedené smlouvy ze dne 30. 11. 1999 nebylo poskytnutí dotace žalovanému jako podnikající fyzické osobě podle § 5 odst. 3 písm. a) zákona jak konstatoval Krajský soud v Hradci Králové, nýbrž zhotovení investiční akce, jež byla předmětem dotace poskytnuté ze státního rozpočtu městu Ústí nad Labem. Krajský soud ve shora uvedeném usnesení opomněl význam rozhodnutí Ministerstva místního rozvoje o poskytnutí dotace statutárnímu městu Ústí nad Labem, které bylo pro posouzení pravomoci stěžejní. Smlouva uzavřená následně mezi žalobcem a žalovaným, byť nazvaná jako „*smlouva o poskytnutí investiční dotace*“,

nebyla dotací ve smyslu zákona č. 576/1990 Sb., ale toliko smlouvou obchodněprávní, jak správně uvedl okresní soud.

Nelze směřovat pojmy poskytnutí dotace a následné použití, resp. využití, peněžních prostředků z poskytnuté dotace investorem. Právní vztah vzniklý poskytnutím dotace, tj. v tomto případě právní vztah mezi Českou republikou a statutárním městem Ústí nad Labem týkající se poskytnutí dotace ve výši 800 000 Kč, je veřejnoprávním vztahem podléhajícím ustanovením zákona č. 576/1990 Sb.; porušení podmínek čerpání dotace představuje porušení rozpočtové kázně podle § 30 citovaného zákona. Pokud však investor, jemuž byly peněžní prostředky podle zákona č. 576/1990 Sb. poskytnuty, tyto prostředky následně využívá k naplnění cíle schválené investiční akce, jedná se o soukromoprávní vztah mezi investorem a osobou, jež se na naplnění účelu investiční akce podílí (v tomto případě stavebník). Z výše uvedeného vyplývá, že dotace ve smyslu zákona č. 576/1990 Sb., byla ze státního rozpočtu České republiky poskytnuta statutárnímu městu Ústí nad Labem, které v souladu s rozhodnutím Ministerstva místního rozvoje o poskytnutí dotace vybralo podle zákona č. 199/1994 Sb. nejvýhodnější nabídku a pověřilo stavebníka (žalovaného) ke zhotovení stavby „*Komunikace, chodníky a infrastruktura pro 24 rodinných domů v Krásném Březně*“ smlouvou uzavřenou dne 30. 11. 1999.

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc soudu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.). Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení krajského soudu, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté (výrok II.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Bude proto na krajském soudu, aby v intencích výše uvedených závěrů zvláštního senátu znovu rozhodl o odvolání žalovaného.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 7. května 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu